

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1924 augusztus 29.

236. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A pusztító nacionalizmus

(*) Harmincegy napig konzultáltak Londonban a világ orvosai a nagybeteg Európa betegágya mellett, míg végre súlyos harcok árán elfogadták Dawes receptjét, amely elsősorban Németországot és ezen keresztül egész Európát van hivatva meggyógyítani.

Súlyos és gyökeres változásoknak kellett beállni az egész európai politikában, új légkörnek kellett támadnia Nyugaton, hogy Londonban mint egyenrangú fél jelenhessen meg Németország kancellárja annál a tárgyalóasztalnál, ahol a győztes nagyhatalmak képviselői foglaltak vele szemben helyet. A háború utáni Európa reakcióját, az engesztelhetetlen intranszignens nacionalizmus légkörét kellett felváltania annak a szociális fejlődésnek, amely előbb Angliában Macdonaldot, Franciaországban pedig Herriot-t állította az ügyek élére és amely a demagóg jelszavakon való nyargalás helyett az észszerűség politikáját tette a kormányzás alapjává. Millerandnak és Poincarénak el kellett tűnniök a politika sülyesztőjében és velük együtt mindazoknak, akik a nagy világkórúsból a gyűlölet és uszítás nagydobját verték és annak hangja mellett rohamra vitték a francia csapatokat a Ruhr-vidéken keresztül Németország ellen, az egész világ ellen és — önmaguk ellen.

Poincaré politikájában mindamelllett volt ráció, mert a francia közvélemény elé ijesztő rémként állíthatta oda a német revans ördögét, melyet Helfferich és Ludendorff festettek állandóan a falra. Most, a birodalmi gyűlés augusztus 27-iki gyűlése után látszólag igazolást nyer Poincaré aggodalma és a falra festett ördög, a német intranszignens nacionalizmus minden józan ész ellenére meglevenedik, pusztít és rombol. Ludendorffék nagynémet jelszavakkal dolgozó, német feltámadást hirdető, bosszút esküvő politikája azonban most is Németországot sújtja és a német feltámadás helyett a német temetést készíti elő.

A német fajvédők és a német kommunisták eddig is találkoztak a barrikádokon, de mindig mint *ellenfelek*. A Reichstag szerdai barrikádharcában azonban, mint megértő szövetségesek indultak rohamra a jobboldali és baloldali destrukció harcosai a Dawes-recept ellen, Németország ellen. Augusztus harmincadikán kellett volna életbelépnie a londoni jegyzőkönyvben lefektetett Dawes-tervezetnek, amely Németország gazdasági elvérzését van hivatva megakadályozni. Stresemann figyelmeztette a birodalmi

gyűlést arra, hogy az egész londoni megegyezést veszélybe dönti és a konferencián kivivott előnyöket megsemmisíti a javaslatok visszautasítása és a megszállott Ruhr-vidék ütőerén keresztül kifolyó minden csepp vér életveszélyt jelent Németországnak. A német birodalmi gyűlés barrikádjain az esztelenség tombolt szerdán és diadalát ülte a szövethetett jobb- és baloldali destrukció, mert a rombolás elemei minden pusztításban örömeiket lelik. Ez a pusztítás pedig sikerült, a német nemzetiek egyelőre keresztülvitték a Dawes-javaslatok leszállását, a német nemzeti eszme harcosai győztek — a német nemzettel szemben.

A birodalmi elnöknek és a birodalmi kormányának *ultima ratio*-ként lesz ereje ahhoz, hogy a kommunista destrukcióval szemben biztosítsa a szociális újjáépítést és a fajvédelmet és feloszlassa azt a birodalmi gyűlést, ahol a rombolás szelleme fölött

nem tudott kétharmad többséggel urrá lenni a meggondolás, az ésszerűség. A világháborús *durchhalten!* nemzetiszínű politikusi most még utoljára diktálni tudták a gazdasági háború folytatását, Ludendorff vérgőzös nacionalizmustól elvakult horogkeresztes harcosai most is, mint a veszített háború utolsó évében, még mindig a harcot hirdetik, megakadályozzák a londoni megegyezések békét, hogy, éppugy, mint hat évvel ezelőtt, kapitulációs békére kényszerítsék — önmagukat.

Anglia és Franciaország, a győztes antant, hat év után keresztülverte a pusztító nacionalizmus frontját és az új német választások — amelyekre most sor kerül — meg fogják semmisíteni a horogkeresztes fajvédő frontot is. Addig azonban a londoni konzilium orvosait a német barikád-ellenfelek ez alkalomra egyesült szövethete távoltartja az agonizáló Németország betegágyától.

Pasics átengedi a radikális-párt vezetését Jovanovics Ljubának

Az ellenzék többsége koncentrációs kormányt kíván

Beogradból jelentik: A politikai élet eseménytelenségét növelte a csütörtöki pravoszláv ünnep, amely miatt még a minisztertanács ülését sem tartották meg és az állami hivatalokban is szünetelt a munka. Az ellenzéki lapok már napok óta következetesen kitaranak ama híresztelés mellett, hogy a király Beogradba való visszaérkezése után ismét aktuális lesz a kormányválság, mert az uralkodó meg fogja vonni bizalmát a kormánytól. Ezeknek a híreknek semmi tárgyi alapjuk nincs és kormánykörökben ezeket a híreszteléseket az ellenzék illoyális agitációs eszközének tekintik.

Szeptember második felében hívják össze a parlamentet

Ellenzéki körökben arról is beszélnek, hogy a parlament sürgős összehívása érdekében az ellenzék legközelebb megteszi a szükséges lépéseket, tekintettel arra, hogy a kormány ígéretei ellenére már hosszabb ideje szünetelteti a nemzetgyűlést. Hogy ennek a bejelentésnek a hatását lerontsák, kormánykörök a félhivatalos sajtó útján már lanszírozni kezdik azt a hírt, hogy a kormány a parlamentet szeptember második felében fogja összehívni. Azért nem történhetik meg előbb a parlament összehívása, mert a miniszteriumokban még nem készültek el azok a törvényjavaslatok, amelyeket még ebben a rendkívüli ülészakban akar-nak a parlament elé terjeszteni.

Ezek a törvényjavaslatok: a korrupció leküzdéséről szóló törvény, a rokkant-törvény, a földműves hitelekéről szóló törvényjavaslat és több más javaslat, amelyeknek kidolgozása most van folyamatban. Ezeknek a törvényjavaslatoknak a megszavazása után a kormány tervei szerint bezárják a rendkívüli ülésszakot és a parlamentet csak október 20-án fogják rendes ülésszakra egybehívni.

Jovanovics Ljuba koncentrációs terve ismét előtérben

Politikai körökben nagy figyelemmel kísérik a radikális-pártban folyó újabb mozgalmakat. A pártban Jovanovics Ljuba és híveinek irányzata mind erősebbé lesz és nap-nap után több hivatást szereznek a radikális képviselők között egy mérsékelt politikai irányzat számára. Maga Jovanovics Ljuba most a dalmát tengerparton üdül és így személyesen nem vesz részt ebben a munkában, annál intenzívebben dolgoznak azonban hívei. Ez a mindinkább erősödő mozgalom rendkívül kellemetlenül érinti Pacicsot és híveit, akiknek azonban ma nem áll már módjukban megakadályozni ezt az akciót.

A radikális-párt belső ügyeibe teljesen beavatott politikustól szerzett értesülésünk szerint Pacicsék azt tervezik, hogy már legközelebbre összehívják a radikális klub ülését és ezen olyan szava-

zást provokálnak, amelyen eldől, hogy igaz-e, hogy Jovanovicsnak már hatvannál több híve van a képviselők között. Ha a szavazás ezt mutatná, Pacics azt tervezi, hogy a pártvezetést legalább ideiglenesen átengedi Jovanovics Ljubának és félreáll, hogy ezáltal lehetővé tegye a koncentrációs kormány megalakulását Jovanovics Ljubával az élén. Információnk szerint Pacics azért szánta rá magát erre a megoldásra, mert az a meggyőződése, hogy ez a koncentrációs kormány se tarthatná magát tovább három-négy hónapnál és azután ismét az ő személyére és politikájára kerülne sor.

Jovanovics Ljuba alkalmazkodik a viszonyokhoz

Splitből jelentik: Jovanovics Ljuba dalmáciai körútjában csütörtökön délután két órakor Splitbe érkezett. A kikötőben a főispán, a radikális-párt vezetősége és nagy néptömeg fogadta, amely zafosan tüntetett a parlament elnöke mellett.

Egyik spliti lap tudósítója meginterjúvolta Jovanovics Ljubát, aki kijelentette, hogy mint a parlament elnöke a politikai pártok fölött áll és ezért politikai kérdésekről nem nyilatkozhat.

— Azt mindamelllett kijelenthetem, — mondotta Jovanovics Ljuba — hogy a mai politikai helyzet egyszerűen a parlamenti erőviszonyok következménye. Jugoszlávia parlamentáris ország, amelyben a többségi elvnek természetesen is kifejezésre kell jutni. Ha már egyáltalában beszélnem kell erről, akkor rámutatok arra, hogy az egyes nemzetiségek közti surlódások, különösen pedig a horvát kérdés ősrégi, amelynek megoldása egyformán kényes és nehéz. Ha nem is történt minden úgy, ahogyan én szeretném, mégis nekem is alkalmazkodnom kell a viszonyokhoz és továbbra is becsületesen teljesíteni fogom a kötelességem.

Nyilatkozatához hozzátette Jovanovics Ljuba, hogy a parlament szünete az idén hosszabb ideig fog tartani, mert a kormány sok törvényjavaslatot készít elő, amelyeknek előbb még a parlamenti bizottságok elé kell kerülniök.

— A szkupstina összehívására — mondotta Jovanovics — alkalmasint csak szeptember végén fog sor kerülni.

Bomlik a Pribicsevics-párt

Az új kormány megalakulása óta a Pribicsevics-párt súlyos veszteségeket szenved az egész országban azért, hogy hívei közül nemcsak azok, akik Pribicsevics kormányrajutása alkalmával pártoltak át a Davidovics frakcióból az önálló demokraták táborába, térnek most vissza es-

regestől a Davidovics-pártba, hanem a legmegbízhatóbbnak hitt Pribicsevics-hívek is sorra átpártolnak Davidovics Ljuba zászlaja alá. Ilyen tünetek először a Vajdaságban mutatkoztak, utabban azonban az ország egyéb részeiben is észlelhetők a Pribicsevics-párt vidéki szervezeteiben a bomlás tünetei. A szlovéniai Rogacska Szlatinn tartott legutóbbi pártkonferencián éles támadások hangzottak el úgy Pribicsevics Szvetozár, valamint a párt szlovéniai exponense, Zserjav ellen. A Pribicsevics-párt egyik legtehetségesebb tagja, dr. Kukovec Vekoslav ezzel összefüggésben már be is jelentette a pártból való kilépését.

Pavlovics rendőrkapitány

ellen tovább folyik a vizsgálat
A Pravda szerint bünvádi eljárás is indul

A csütörtöki napon Vukics Ferenc rendőrkapitány és Lungulov Radivoj, az állami titkosrendőrség főnöke, tovább folytatták a vizsgálatot az állásától felfüggesztett Pavlovics Pavle rendőrkapitány ügyében. Az illetékes körök a tényállás teljes tisztázásáig nem adnak információt a vizsgálat menetéről, sikerült azonban megtudnunk, hogy olyan ügyekben is folyik a vizsgálat, amelyek Pavlovicson kívül más személyeket is érintenek.

Gyorgyevics Dragoszláv főispán naponta több ízben érdeklődik a vizsgálat stádiuma iránt és a főispán már el is küldte első jelentését ez ügyre vonatkozóan a belügyminisztériumnak.

Az ország egész sajtója élénken foglalkozik Pavlovics Pavle ügyével és a beográdi lapok megállapítják hogy a belügyminisztériumban is nagy súlyt helyeznek Pavlovics viselt dolgainak felderítésére. A »Pravda« közlése szerint a belügyminiszter már elrendelte Pavlovicsnak állásából való elbocsátását és

utasítást adott, hogy ellene az illetékes körök a jegyzelmi eljáráson kívül a bíróságnál is feljelentést tegyenek a bünvádi eljárás megindítása végett.

A »Pravda« közlésére vonatkozóan a Bács megyei Napló munkatársa kérdést intézett illetékes kö-

rökhöz, ahol azonban kijelentették, hogy itt még az elbocsátásról és bünvádi eljárásról semmit sem tudnak, a beográdi lap közlése korainak tekinthető, mert a belügyminisztérium a közlés megjelenéséig a jegyzelmi vizsgálatról szóló első jelentést még nem kaphatta kézhez.

Lázás tevékenység

Ejjel-nappal dolgoznak a kinevezéseken s nem tudják, kik lesznek az új tisztviselők

A Davidovics-kormány megalakulását követő napokban legsürgősebb teendői közé számította a vajdasági vezető tisztviselők kicserélését is. Nyomban a kormány kinevezése után teljes határozottsággal tudni vélték a kinevezendő új főispánok és polgármesterek nevét is. Az, hogy ezek a tervbe vett kinevezések nem történtek meg, a közvéleményben a legkülönbözőbb kommentárokról ad alkalmat.

Maguk a vajdasági kormánypártok sincsenek megelégedve a kormány késedelmeskedésével s sérelmesnek tartják, hogy egy hónappal a kormány kinevezése után még mindig a régi rezsim bizalmi emberei vezetik a vajdasági közigazgatás ügyeit. A kormánypártok vajdasági szervezetei részéről már többször is intervenáltak emiatt a kormánynál, szerdán pedig Raics Balázs és Bosnyák Antal bunyevác-sokác képviselők folytattak tárgyalást Petrovics Nasztaz belügyminiszterrel a vajdasági közigazgatási változásokról.

A Bács megyei Napló munkatársa kérdést intézett Raics Balázs képviselőhöz e tárgyalások anyagára nézve, valamint arról, hogy miért késnek a vajdasági közigazgatásban eszközözendő személyi változások. Raics képviselő kérdésünkre a következőket mondotta:

— A belügyminiszter ural a vajdasági közigazgatás aktuális kérdéseiről tárgyaltunk. Ugy a belügyminisztériumban, mint a minisztertanácsban napirenden vannak a tárgyalások valamennyi vajdasági magasabb és kisebb hivatal restauráció-

járól. A főispánok, a szolgabírák, valamint általában a kicserélendő tisztviselők kinevezése ügyében állandóan folyamatban levő tárgyalások azonban eddig még nem fejeződtek be. Arra a kérdésünkre, hogy miért késik ilyen sokáig az új tisztviselők kinevezése, a belügyminiszter kijelentette, hogy éjjel-nappal dolgozik úgy ő, mint a belügyminisztérium személyzete a közigazgatási apparátus kicserélésén, azonban ez annyi munkával jár, hogy eddig nem lehetett befejezni és ez az egyetlen oka annak, hogy a vajdasági közigazgatás vezetőit eddig még nem cserélték fel.

Arra a kérdésre, hogy mikorra várható a vajdasági főispánok kinevezése, kijelentette Raics képviselő, hogy ez egyelőre teljesen bizonytalan, arra a kérdésünkre pedig, hogy tárgyalta-e a belügyminiszterrel a vajdasági községi választások ügyében is, Raics képviselő a következő választ adta:

— Megtettünk minden lépést a vajdasági községi választások sürgős kiírása érdekében és reméljük, hogy a választásokra mielőbb sor kerül.

A kormánypártok subotícai szervezetei részéről egyébként cáfolják, mintha a kinevezések késését a pártok közötti ellentétek okoznák és azt állítják, hogy a kormánypártok közt a vezető állások betöltése tekintetében teljes megegyezés van. Bár ez a megegyezés megvan, még mindig egészen bizonytalan, hogy kiket fognak főispánokká és polgármesterekké és szolgabírákká kinevezni a Vajdaságban.

Eltörlik a lisztvámot, felelemlik a vámzársiót

Szakminiszterek nyilatkozata a zagrebi iparosok küldöttsége előtt

Beográdból jelentik: A zagrebi iparoszövetség küldöttei szerdán felkeresték Sumenkovic kereskedelemügyi minisztert, akinél a vámtarifa, a vámzársió és a liszt kivitel kérdéseiben kértek felvilágosítást. A miniszter kijelentette, hogy az új vámtarifa nemsokára életbe lép. A vámtarifáról kijelentette a miniszter, hogy nem térnek át a vám aranyzársióra, azonban a vámfelépés az eddiginél magasabb lesz.

A küldöttség ezután dr. Spaho pénzügyminisztert kereste fel, akivel a vámtarifáról, a fogyasztási adó egységesítéséről, az ipari kölcsönről és a vámzársióról folytattak megbeszélést. A beszélgetés folyamán a pénzügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy az iparvállalatok által felveendő külföldi kölcsönt az állam nem hajlandó garantálni. A vámtarifával kapcsolatban kijelentette a pénzügyminiszter, hogy arra fog törekedni, hogy a lisztvám kérdését a vámtarifa-törvényről elkülönítve tárgyalják. A pénzügyminiszter elvben elfogadta azt a javaslatot, hogy a liszt kiviteli vámját töröljék el, a gabonavám pedig maradjon meg. Ezzel az intézkedéssel a hazai malmok egzisztenciáját kívánják biztosítani.

Látogatást tett még a küldöttség dr. Behmen szociálpolitikai és Szusnik közlekedésügyi miniszterénél is. A szociálpolitikai miniszterrel a külföldi ipari munkások bevándorlása ügyében kértek felvilágosítást. Ezt a kérdést a miniszter úgy kívánja rendezni, hogy az ipari vállalatoknak kötelességévé teszi, hogy elsősorban helyi munkaerőt alkalmazzanak és csak ezek hiányában vegyenek igénybe idegen munkaerőt.

A közlekedésügyi miniszterrel azt kérte a küldöttség, hogy közlekedési tarifabizottság alakuljon és hogy a fa és szén fuvardíját mérsékeljék. A miniszter megígérte a kívánság teljesítését.

Két sziv

Írta: Berényi János

Ama napokban él vala messze Keleten egy Helciás nevezetű, felette gazdag, fejedelmi férfi, ki midőn egynemely álnok nemzetség királyától igen sokban háborították és népeiből számosakat különbözőleg gazdaságokkal ugyanazon királytól meggyilkolva látta: igen felindula az ő szívében és elrendelé azon gonoszok harcban való megfélemlítését. Vőn ezért seregeiből mintegy huszezer igen vitéz férfiakat, kikkel együtt maga is elméne és megveré azon garázdá népet olyannyira, hogy azoknak egy részük előtte vérben fekvének, más részük a folyón túl terpedő erdő sötétjébe fut vala. És ismét mások őneki magának foglyal lőnek, köztük azon gonosz király családja is. A király pedig a harc hevében két nyitól találtatván meghalozék.

És lőn hogy ezen Helciás a harc végeztével megtekintvén a foglyokat, meglátá azon rossz sorsra jutott királynak leányát is; megszáván pedig és egyben megszeretvén őt, fölöltöztetni és palotájába vitetni parancsolá.

És elébe hozatván, így szóla hozzá Helciás:

— Ime, én megkegyelmezek minden atyádfiának és minden foglyul eített férfiaknak. És hetven napot rendelek neked gyászidőnek, hogy sirassad atyádat. Ezalatt pedig téged senki meg nem háboríthat, de eltelve a gyász, hozzájövendz feleségül.

Mert nőtlen vala még Helciás.

És azonképpen történik minden, ahogy őtőle mondatott. A foglyokat hét napig jól tartatá, hogy erőben földjükre újra visszatérhetének. És elbocsátja vala azokat is, akik kivégzendők valának, visszaadván nekik lovaik, fegyvereik, nemkülönb minden barmok, melyeket

azon országból zsákmányolt vala Helciás. A lányt pedig palotájában fogva tartatá, kijelölvén neki az ő legszebb termeit és rendele melléje szolgálókat, kiknek tisztjok vala mindenben ellátni őt, mikéntha királynőt szolgálnának. És megoltalmazá őt önmagától is, be nem méne hozzá egész idő alatt. Eltelve pedig a hetven nap, levétték a lányról a gyászoló köntös és ékes menyekzői ruha adatott rá tele ékszeres ragyogásával, mert immár látni kívánta őt Helciás. És bévezettvén hozzá, ime oly szép vala, hogy csak mégjobban tetszék neki, mint annak előtte. Felgyuladt szemekkel nézte pedig őt és szíve renes vala örömben és kinoztaték a vágtyól, hogy őt ölelje. Magához voná tehát őt, hogy karjaiba szorítaná, de igen megszorodott, midőn a leány ijedt szeméit és mosolytalan orcáit megpillantá. És ott hagyván őt a namlagon, elgondolkozva jár-vel vala a szobában, míg nem csillapodik bánata. Akkor így szóla a leányhoz:

— Lelkemből szerettelek meg és lelket véltem ölelni benned és ime halottat zárék karjaimba. Valion zsarnoknak vagy atyád gyilkosának tartasz-e, ki mindeneket oktanul rombol, hogy abban örömet lelné? Valion nem atyád és atyád népe voltak-e az én népem gyilkosa és nem láttad-e, hogy mindnyájan fertelmes szándékuak népem ellenében? Avagy nem hallottad-e, hogy hét város zengi igazságomat és jószágomat és hogy reád is szeretőn néz népem, ki jó, mint én vagyok? Im legvőzöm minden gerjedelmemet és termeidbe téged visszabocsátlak. Lyányságodat meg nem bánom, de te mindennap velem étkezel és ha társalogni óhajtasz, velem társalkodhatol, hogy engem megismervén ne láthasd szívedet gonoszoknak. És két hónap múlva sem szűnven meg iszonyatod szerelmem ellenében: én téged ten otthonodba sérelem

nélkül visszaküldelek, mert noha ugyan szeretem termeted telét és orcáid fényét, én örömmel szomorúságot ölelni mégsem akarnék.

Igy szóla ő, és igen elálmélkodék ezen ígéken a leány, mert nőszemély azon időben nem hall vala ilyen beszédeket férfiaktól. Az naptól pedig egy asztalnál étkezének és egyebekben is gyakran fölkeresék egymást. Ugyanis Helciás tetszetős külseje mellett igen elmes vala az ő szavaiban. Annak okáért kezdé őt a lány csodálni, néhány hét eltelte után meg is szeretvén őt.

Egy estén pedig a pálmák alatt üldögéltek, nézven a csillagok csendes fényének rezgéseit. Helciás az ő nagy bölcseségével beszél vala azoknak szépségeiről. És még számosakat monda mind ugyanazon bölcseséggel a leány szívének gyönyörűségére. Amaz pedig mélyen ellágyulván Helciás keblére hajtá fejét és könnyezve reberé:

— Im lásd, nálad maradok.

És szereték egymást mindenek fölött, mint a gyermekek. A nép pedig látván a fejedelem boldogságát, örvendezék. És dalokat zengedeznek vala szerzte az országban ezen szerelemről, mint amely szerelemnek sohasem lehet vége. Helciás pedig oly igen kedvelé asszonyát, hogy minden szabad idejét mellette tölté, sohasem gondolván arra, hogy más nőszemélyt is venne magához és ez ritkaság és különös dolog vala azon vidéken.

Mondá is gyakran Helciás:

— Én magamat utálnám meg és hiéném megvetésre, ha csupán csak egyszer is mások iránt gerjednék föl. Nekem nincs más ékessége a termetednek, mint a te karcuságod és nincs más szépséges járás, mint a te testednek ringatása. Minden test gyönyörűségét csak a te testednek fehérsege önti szemembe és minden arcok édességét mi

más mosolyogná reám, ha nem a te arccská. Nem leszen nap, midőn nem a te termeted ingerelné véretem szerelemre.

És csöndesen susogá olyankor az asszony:

— Áldottak szavaid és igaz maradt te is bennök. Mert halálom lenne a nap, amidőn csak kívánnád is mások melegségét.

Mosolyga az asszony és örvendezék, hallván hasonló beszédeket. Egyben szorongás is lakozék az ő szívében félven, hogy örömeik édességének egyszer vége szakadna.

Történik pedig egy idő múlva, hogy tűz ütött ki a fejedelem városainak egyikében. Helciás meghallgatván azon emberek panaszkodásait, mindeneket útra fölépíteni szándékoza. A várost szebbnek akarta, mint annak előtte volt. Tévère ült, elbucsuzék asszonyától és utnak indula.

Ő pedig hat hétig szándékozik ott maradni, ennyi idő alatt vélvén fölépíteni a szerencsétlen várost.

És lőn, hogy minekutána már fél hónap és több napok eltelték, az asszonyt igen heves vágyakozás szállotta meg. Olyannyira, hogy elbágyada és lihegve fekszik vala a kereveten, szívében pedig egészen elepedt. És ime, félálomban úgy tetszék neki, mintha Helciás mellette volna és szerelmet susogna fülébe. Szinte valóban hallá annak sokszor elismételt ígét:

— Minden termetek között a te termeted ékességét látom igazának és senki más szépsége le nem győz téged szívémben.

Felriadván pedig megcsmérte, hogy csak álom vala mindez és igen megbusulta vala a dolgot.

És akkor eszébe juta:

— Valha utána, Helciás után mennék, egyszerű köntösbe öltözködve, mint

Nagyatádiék Bethlenben keresik Eskütt felbujtóját

A magyar földmivelésügyi miniszter az igazságügyminiszter menesztését követeli

Budapestről jelentik: Az *Eskütt*-pör főtárgyalásán elhangzott vádak és nagyatádi Szabó Istvánnak erre válaszul tett elkeseredett hangú nyilatkozata alaposan felkorbácsolták a kormány és a többségi párt csöndes vízeit. A földmivelésügyi miniszter és személyes hívei változatlanul harcias és haragos hangulatban készülnek arra, hogy leszámoljanak a »titkos cselszövőkkel«, akik Nagyatádt a bírósági tárgyaláson keresztül akarták leteríteni. Nagyatádi és barátai ezeket a *titkos cselszövöket egészen nyíltan Bethlen István gróf miniszterelnök körül keresik* és azt hangoztatják, hogy megtorló akciójuk elsősorban a miniszterelnököt és az általa létesített pártot fogja szíventalni. A földmivelési miniszter bizalmasai azt hangoztatják, hogy Nagyatádi már régóta megütközéssel és gyanakodással nézte az *ügyészség munkáját az Eskütt-perben*. A vádtanácsi tárgyalás alkalmával az ügyészség visszavonta az aktalopások miatt emelt vádat, holott Nagyatádi ehhez nem adta beleegyezését, a keddi főtárgyaláson pedig ugyancsak Nagyatádi tudta nélkül *indítványozta az ügyészség Eskütt elmeddallapotának megvizsgálását*, miután Eskütt három órán keresztül szabadjára eresztve végiggázolt Nagyatádin.

Nagyatádiék ebből azt a következtetést vonják le, hogy a per egész lefolyása *Pesthy Pál igazságügyminiszter tudomásával vette ezt a váratlan fordulatot és a legkevesebb, amit a miniszterelnöktől kívánunk, Pesthy Pál igazságügyminiszter elejtése*. Miután azonban Pesthy Pál csak a miniszterelnök tudomásával járhatott el, tehát Nagyatádi hívei továbbra is követelik, hogy *azonnal lépjenek ki a pártból és kezdjék meg a legélesebb harcot az illojális miniszterelnök ellen*. Természetesen ebben a

harcban kellő módon alkalmazásba vennék az agrárius jelszavakat is és azt hangoztatják, hogy ez a harc fordulópontot fog jelenteni a magyar politikai életben. Nagyatádi — mondják a beavatottak — e hirtelen előállt szituációban még nem döntött, *hol keressen politikai feyverbarátokat, a fajvédőknel-e vagy a liberális ellenzéken*. Nagyatádit *nyolc kispáza és nyolc értelmiségi híve fogja követni* és ezek a kilépések nagyon kínos helyzetbe fogják hozni az egységes pártnak mérsékelt agrárius csoportját is.

Nagyatádi harcias híveivel szemben az egységes pártnak éppen ezek a mérsékelt agráriusai, valamint a régi nagyatádiak, akik egyáltalán nem vágyódnak az ellenzéki kesserű kenyere után, máris akcióba léptek, hogy a felzudult balszárnyat leszereljék. Ezek az egységespártiak azt állítják, hogy *Bethlen az Eskütt-ügy ilyen fejleményében teljesen ártatlan*. Ezt voltaképp *a szociáldemokraták és liberálisok csinálták*, a kik védőügyvédei révén Esküttet egészen kezükben tartják — hiszen *Weiss ügyvéd Vázsonyi embere, Györki szociáldemokrata* — és Eskütt az ő utasításai szerint járt el, amikor elsősorban Nagyatádi ellen élte ki vallomását. A kormány Budapestén tartózkodó tagjai és az egységes párt Bethlen-szárnyának vezetői közül is többen szerdán felkeresték a földmivelésügyi minisztert, hogy *lemondási szándékának megváltoztatására bírják*. Nagyatádi mindezt ideig hajthatatlan maradt, végleges elhatározása azonban attól függ, mennyiben sikerül *Bethlen István gróf diplomáciai ügyességének meggyőzni Szabó Istvánt*. A miniszterelnök az eseményekről értesülve, szabadságát megrövidítette és már visszaérkezett Budapestre, hogy Nagyatádit a döntő lépéstől visszatartsa.

Az ellenzék a válság megoldásá-

egy az ottani asszonyok közül, ha vajon megismerne-e természetet?

Még az napon utra kelt vala, magához von cselédsege közül egy-kettőt és ezvnmely feyveres embert az örök csapatából.

Elérte pedig ama várost másnap, midőn már közel vala a nap a leáldozáshoz. Sátort ütven tehát a város mellett, fölöltözék egyszerű ruhába, mint egy a nép lányai vagy asszonyai közül. És arcát szemének kivételével lefedő, mert nem vala szokás ama tartományban, hogy a feiér személyek födetlen fővel járjanak. És küldé szolgálának egyikét, ha tudná meg csöndben, hogy hol vagyon a fejedelem. Ki visszaölvén elmondá, hogy Helciás a város másik végén a kut átellenében ül és a munkálkodásokat szemléli. Vön tehát az asszony a tevérlől egy vizeskorsót a vállaira, elindult. És imo meglátá az ő urát, hogy ott ülne a kut közelében vizsgálván a leányzókat, kik a kuthoz mennek, hogy megmerítsék edényeiket.

És ő, az asszony, elméne mellette és elpirula, mert érzé, hogy Helciás nézi őt. És hátat fordítván lehajola a vizért, s látá, hogy amaz mindjobban szemléli. Most már szorongást érez vala szíve körül, mert érzé, hogy halgán cselekvék. Megrettenésében tehát ügykezekék a többi leányzókat közé keveredni és így méne vissza a város felé.

Odaitván nagyot nevet vala és felettébb örül azon, hogy mint egyszerű ismeretlen is tetszenék a fejedelemnek. Most már csillapodván vágyakozása, nyugodtan haza felé indula, anélkül, hogy jelentést tenne az ő urának, mint ahogy előbb szándékában volt. Csupán csak egy szolgát hagy vala ott, hogy titkosan kitudakozná egészséges-e a fejedelem és mit cselekszik.

Mintegy négy óra multán utóleré a lovas szolga a tevéen baktató asszonyt. És elmondá, hogy az ő uruk egészséges

és mint hallá estve összeharancsolá mind a kuthoz járó lányokat, alkonytáit szemébe tűnven egy, ki megtetszék az ő szemének; azt akarná magának, mert mint mondomta, soha oly ékes természetű asszonyt még nem látá.

Hallván pedig e szavakat elsápadva az asszony, eszébe jutván nemkülönbben fériének az ő nagy gerjedékenysége. És gondolkozván szomoruan monda magában:

— Vesztetre tevém ezt. Mert Helciás megnézvén az összes fehérmépeket, találhat egvet, ki megtetszik szemének, vagy lel egvet kire rá mondia: ez volt az, kit a kuthnál láték.

És ismét más gondolat is eszébe jut vala.

— De vajon ha egy hozzám hasonló természetű más asszony ment volna akkor a kuthoz; nemde nem azt is észre vette volna Helciás és nemde nem behívatta volna és nemde nem szerelmeskednék övele?

És monda az ő szolgálának, Álmos vagyok. Feküdjünk itt le egy órára.

Miután pedig lefeküdtek, az asszony csendesesen fölkel, elhagyva őket és elméne egy lovon. Hajnaltan pedig megérkezék urnöük lova üresen, visszabocsátván őt valahogyan az asszony.

Helciás pedig végig nézvén este mind a vízholdó leányzókat, így szólt:

— Egviknek sem oly kedves közelről a termete és nagy szépsége, mint hivém. Bizonyára vérem geriedez vala, szebbnek láték egvet azon perben. — És örvendezék is ennek. Egzben tisztjeire bizván a munkák vezetését, elhatározá, hogy gyorslovon néhány napra otthonába tér.

Másnap éfélkor megjelenvén Helciás hálékában, nagy kiáltozással hívta keblére asszonyt. S midőn megtudá annak eltűnését: hét nap, hét éjtel nagy fennhangon siratja vala őt. És soha vele nem is találkozik.

tól egészen függetlenül a parlament legközelebb összehívandó ülésén szóvá akarja tenni az Eskütt-ügyet és parlamenti bizottság kiküldését fogja követelni. Bizonyos azonban, hogy ezt az indítványt a kormánypárt valóban egységesen fogja vizsaszautasítani.

Bethlen miniszterelnök csütörtökön délelőtt Budapestre való megérkezése után azonnal hosszabb megbeszéléseket folytatott az egységespárt több vezetőjével. Az értekezlet után *Hoyos Miksa gróf* kijelentette, hogy remény van rá, hogy *sikerül az ügyet rendbehozni*

és Nagyatádi Szabó Istvánt eltéríteni lemondási szándékától.

Késő éjjel érkezett jelentés szerint *Bethlen István miniszterelnök* a Magyar Távirati Iroda útján nyilatkozott az Eskütt-ügyről és nyilatkozatában *melegen védelmébe veszi Nagyatádit*. A miniszterelnök nyilatkozatában *teljesen azonosítja magát Nagyatádi Szabó Istvánnal* és kijelenti, hogy érveinek hatása alatt a földmivelésügyi miniszter belátta, hogy miniszteri állásában is *szembeszállhat a rágalommal és a már irásban benyújtott lemondását visszavonta*.

Uj választásokra készül az angol munkáspárt

A Macdonald-kormány súlyos nehézségei

Londonból jelentik: A *Westminster Gazette* jelentése szerint a munkáspárt értesítette vidéki megbízottait, hogy tegyenek meg minden előkészületet a *december első hetében megtartandó általános parlamenti választásokra*. Ennek az az oka, hogy a szocialista kormány igen sok nehézséggel áll szemben. *Macdonald* választási programjának legfőbb pontja tudvalevőleg a munkanélküliség megszüntetése volt. *Amde három hét óta több mint hetvenezzerrel nőtt a munkanélküliek száma*. A többi nehéz probléma az ir kérdés, az angol-orosz szerződés kérdése, a kommunisták fokozott tevékenysége és a Trade Union-nak a

Dawes-tervezettel szemben tanúsított magatartása.

A *bányamunkások* ugyanis attól félnek, hogy a németek természetbeni szolgáltatásai veszélyeztetik az angol bányáipart és már el is jár-tak *Macdonald* miniszterelnöknel a természetbeni szolgáltatások megszüntetése érdekében. Végül nem kis nehézséget okoz a kormány kebelében kitört egyenetlenség. Mint annakidején jelentettük, *Snowden pénzügyminiszter és Macdonald között egész nyílt ellentét tört ki a londoni konferencián*.

A *Morning Post* is beszámol az angol kormány súlyos nehézségeiről.

A német birodalmi gyűlés péntekre halasztotta a döntő szavazást

Rendőri készenlét a csütörtöki ülésen

Berlinből jelentik: Csütörtökön az utolsó szál emberig fölvonultak a pártok a birodalmi gyűlés döntő ülésére, amelyen a Dawes-törvényjavaslatokat harmadik olvasásban tárgyalják és az *utolsó szavazás következik, amelytől függ, hogy feloszlatja-e a kormány a törvényhozást és ki kell-e írni az általános választásokat*.

A birodalmi vasutársaság megalakításáról szóló törvényjavaslat-hoz ugyanis kétharmad szótöbbség kell és a szerdai szavazás a második olvasás befejezése után azt mutatta, hogy *a kormánynak 30 szavazata hiányzik a kvalifikált többséghez*.

Délelőtt tíz órára volt hirdetve az ülés, de már jóval előbb tömegesen jöttek a képviselők és a kancellár fogadótermében együtt voltak a miniszterek. A folyosók zsongtak, pártok szerint izgatottan latolgatták a mai szavazás eshetőségeit. *A bejratoknál szokatlanul sok rendőrtisztviselő helyezkedett el. Szigoruan ellenőrizték, hogy az ülésterembe ne juthassanak a kizárt kommunista képviselők, a karzatokra pedig csak olyanok juthassanak fel, akiknek belépti jegyük van*.

Tetőpontjára hágott az izgatottság, mikor *Riesser* alelnök megjelent az emelvényen. Már féltizenegy órára járt az idő s még akkor is *hátráltatták az ülés megnyitását a kommunisták, akik az elnöki dobogón jelentették be, hogy napirend előtt indítványt akarnak tenni*.

Riesser alelnök megadta az engedelmet. A kommunisták nevében aztán *Cholm* tiltakozott az ellen, hogy a törvényhozás házárt az elnökség rendőrökkel szállatta meg. A rendőrspiclik még a folyosókat is el-lepték és ez alkotmányellenes.

Riesser alelnök erőlyesen rácsengetett a kommunista képviselő-re és rendreutasította azzal, hogy *rendőrtisztviselők vannak jelen, akik kötelességüket teljesítik és akiknek tisztelet jár ki*. A kommu-

nisták gunyos nevetéssel kísérték az elnök szavait, de a polgári pártok — a nacionalisták és fajvédők kivételével — lehurrogták őket.

Még ezután sem kerülhetett sor a napirendre, mert egyes indítványokat kellett bemutatnia az elnöknek, közöttük a többségi pártokét, amelyet csupán a kommunisták és a független szocialisták nem irtak alá. Ez az indítvány azt kívánja, hogy a törvényhozó testület tagjainak vas-uti szabad utazásuk érvényben maradjon a birodalmi gyűlés feloszlatása esetén is.

A birodalmi gyűlés délután egy órákor megkezdte az általános vitát. Az ülés első szónoka, *Onak* nemzeti párti képviselő, beszédében támadta *Stresemant* és kijelentette, hogy a londoni konferencia határozatai nagy csalódást okoztak.

Stresemann nyomban válaszolt Quak képviselő beszédére. Beszédét a nacionalisták és a kommunisták is nagy figyelemmel hallgatták. *Stresemann* beszédében rámutatott arra, hogy a londoni konferencia eredménye *Poincaré* politikájával szemben, amely *Németország megsemmisítésére törekedett, kétségtelenül nagy haladást jelent*. Lehetséges — mondotta —, hogy a londoni egyezmény *elutasítása Franciaországban, ismét uralomra juttatja Poincarét*. Angliában nagy nyugtalanságot kelt, hogy Németország Franciaországgal esetleg kereskedelmi egyezményt köt. Ezt Anglia ugy előzheti meg, ha sietteti a Ruhr-vidék kiürítését, mert ebben az esetben Németország nem lesz rászoritva az egyezmény megkötésére.

Luther pénzügyminiszter beszéde után *Fehrenbach* a centrum, *Zapt* pedig a néppárt nevében olvastak fel nyilatkozatot, amelyben *elhárítják maguktól a felelősséget*, ha a birodalmi gyűlés leszavazná a Dawes-javaslatot.

Az ülést ezután berekesztették és a döntő szavazást *péntekre halasztották*.

Gömbös a fogházban

Levizített Erzberger gyilkosánál

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula, a magyar fajvédők vezére, aki Schultze Henriket, az egyik Erzberger-gyilkost nagytétényi villájában rejtgette, amíg csak a rendőrség le nem tartóztatta. Csütörtökön megjelent az ügyészségi fogházban. A fogházügyész kérdésére kijelentette Gömbös, hogy meg akarja látogatni Schultzet. A fajvédők vezetője aziránt érdeklődött elsősorban, hogy Schultze el van-e látva ruhákkal és élelmiszerekkel; amikor értesült arról, hogy a bajor terrorista nincs a kosztal megelégedve, kijelentette, hogy mindenben készséggel áll barátjának, az Erzberger-gyilkosnak rendelkezésére.

Gömbös az ügyészség elnökétől, dr. Strache Gusztávtól, engedélyt kért arra, hogy az Erzberger-gyilkosnak kosztot küldhessen be a fogházba.

Amíg tagadni lehetett, hogy »Förster« és »Schneider« urak Erzberger gyilkosai, addig Gömbös tagadott véreskezű vendégei érdekében. Amikor aztán kiderült, hogy a nagytétényi kertészlegények: gyilkosok, a magyar fajvédők vezetője fordított egyet a dolgon és mint-hogy letagadni már ugysem lehet a gyilkosokkal való összeköttetését, most tüntetően szolidaritást vállalt vendégeivel és ezzel is úgy akarja feltüntetni a dolgot, mintha mi sem lenne annál természetesebb, hogy egy politikai gyilkosokat rejtget a rendőrség előtt.

Az állítólagos Schneider egyébként, akit Gömbös az ügy kipattanása után — hogy elterelje róla a gyanút — sietve eljegyeztetett saját testvérhugával, arra a hírre, hogy német detektívek érkeztek Budapestre, megszökött Nagytétényből.

Szeptemberben

tárgyalják

a budapesti színházi merénylet ügyét
A Fővárosi Operett Színház merénylői
a fiatalok bírósága előtt

Budapestről jelentik: Amikor a Fővárosi Operett Színház megnyitására terve felmerült, egyes körök minden követ megmozgattak, hogy az új színházi vállalkozásnak utját szegiék. Az akadékoskodó terv nem sikerült, 1923 őszén a Fővárosi Operett Színház megnyitotta kapuit és ekkor könnyen végzetessé válható tervet beszéltek meg a ferencvárosi, IX. kerületi ébredő csoportban Mártty József és társai. Elhatározták, hogy az Olivia hercegnő egyik előadásának alkalmával behatolnak a színházba, pánikot támasztanak és a pánikban összevissza verik a színház közönségét.

A terv megbeszélése után Márttyék a végrehajtáshoz fogtak. Sikerült is Soroksárott mintegy husz sváblegényt összeszedni, akiknek egy részét egy októberi este a Párizsi Nagyaruház előtt helyezték készenlébe, másik része pedig a színház erkélyén helyezkedett el.

Javában folyt az operett előadása, amikor egyszerre csak revolverdörrenések riasztották meg a közönséget és a színészeket. A közönség egy része menekülni próbált, azonban az operett primadonnájának, Kosáry Emminek megnyugtató zavarja mégis helyreállt a rend.

Amikor az erkélyen lévő revolveres fiatalok látták, hogy terülni nem sikerült, menekülni próbáltak a színház diszletező munkásainak azonban sikerült közülük néhányat elfogni és ezeket véresre verték.

Nagyarányu nyomozás indult meg az ügyben. A budapesti királyi ügyészség el is készítette vádiratát Mártty József, Helner Gyula és a soroksári legények ellen, akiket magánosok elleni erőszak büntetével vádolt meg.

Régóta húzódtott a büntülő főtárgyalásának kitűzése, csütörtökön azután kézbesítették a budapesti büntetőtörvényszékről a tárgyalás-

ra szóló idézéseket. Ezek szerint a budapesti büntetőtörvényszéken szeptember 24-én és 25-én tartják meg az ügy főtárgyalását. Mivel a soroksári legények között többen fiatalok, ezért a büntetőtörvényszék fiatalok tanácsa tárgyalja az ügyet és hoz ítéletet a fiatalok és nem fiatalok vádlottak fölött, akik revolverrel támadták a színház közönségére.

Próbamozgósítást rendelt el az amerikai elnök

A sajtó helyteleníti Coolidge militarista intézkedését

Newyorkból jelentik: Az amerikai közvéleményben élénken pertraktálják Coolidge elnöknek egy rendeletét, amely szeptember 12-re „védelmi napot”, vagyis próbamozgósítást rendelt el. Hivatalos kommunikációban arra utalnak, hogy a védelmi nap nem általános mozgósítást jelent, hanem csak demonstrálni akarja, hogy Amerika föl van készülve.

A sajtó egy része helyteleníti ezt a militarisztikus intézkedést és rámutat arra, hogy ma, amikor Amerika egyre jobban közeledik ahhoz, hogy diplomáciailag részt vegyen az európai politikában, egy ilyen általános mozgósítás, bármennyire hangsúlyozzák is annak védelmi jellegét, mégis valamennyi hatalom figyelmét Amerikára irányítja.

A „vracsara” és famulusza

Kártyavető cigányasszony a bíróság előtt

Kolompár Rozália és az »ura«, Jankovics Nikola állottak csütörtökön a bíróság előtt, csalással és lopással vádolva. Nem szokásos lopási, hanem igen érdekes babonázási és varázslati »eset«-ről volt szó.

A Kolompár-házaspár »letelepült« Oromhegyen, ami alatt az kell érteni, hogy a falu végén egy sátorban tanyát ütöttek. A letelepülés után Kolompár Rozália bement a faluba és házról-házra járva meszelőket kínál eladásra, akiket ő maga kötött. A meszelő-üzlet azonban csak mellékfoglalkozásként folytatta a cigányasszony, akinek a főfoglalkozása a kártyavetés volt. A faluban megismerkedett Máté Urbán fiatal, husz éves legénnyel, aki szerelmes volt egy leányba, de nem talált viszontszeremre. A legény kártyát vettett a cigányasszonnyal, aki — kihasználva a legény hiszékenységét — apránként kicsalt tőle tízezer dinárt és több zsák kukoricát.

Ezt a bűntényt tárgyalta csütörtökön a subotical törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa.

Kolompár Rozália elmondta, hogy 1923 év őszén Oromhegyen meszelőket árult. Utijában eljutott Máté Orbánék házához is, ahol a legénynek kártyát vetett. A kártyából az jött ki, hogy a leány, akit ő szeret, őt nem szereti. Éjjel kiment a legény a sátorba és kérte, hogy térítse a leányt hozzá. Erre ő azt felelte, hogy nem szokott »vracsarkáni«, szédíteni.

Az elnök: Hányszor volt Máté Orbán a sátorban?

A vádlott: Háromszor volt. Hozott egyszer egy fél zsák kukoricát és azután hét csövet.

Az elnök: Hányszor vetett kártyát?

A vádlott: Egyszer. Nagyon kért, hogy »csináljam meg« a leányt, hogy szeresse. Én mondtam, hogy nem foglalkozom ezzel, hanem válasszon más leányt, — gazdagot —, azt jobb lesz szeretni.

Az elnök: A fél zsák kukoricán kívül mást nem hozott Máté Orbán?

A vádlott: De igen, azt a kis pénzt.

Az elnök: Mennyi az a kis pénz?

A vádlott: Egyszer adott 1500 forintot és egyszer 80 forintot.

Az elnök: Azért adta ezt a pénzt, mert egyszer kártyát vetett neki?

A vádlott: Megmondom az íga-

zat, nem csak azért adta, hanem hajlamos volt rám és én is ráhajlamos voltam, viszonyt folytattunk, ezért adta. De ő azt mondja, hogy azért adta, mert vracsarkátam, szédítettem. Ez nem igaz.

Ezután Jankovics Nikolt hallgatta ki a bíróság. Ő az ura a vracsarának, de azt mondja, hogy egyáltalában semmit sem tud az egész dologról.

A vádlottak után Máté Orbán jelent meg a bíróság előtt. Elmondja, hogy amikor a cigányasszony megvetette neki a kártyát, azt mondta: — Magának nincsen szerencséje a nőknél, de meg tudom csinálni, hogy jóba legyen magával az a lány, akihez jár. — Jól van — mondtam, amire ő azt mondta, hogy miért jártok olyan szegény lányhoz, válasszak gazdagot. Hát én választottam és megmondtam a nevét is, a legmódosabb lány a faluban. Azt mondta, majd hozzám téríti. Este elmentem ki a faluvégire a sátorba a cigányasszonyhoz. Tűzvarázs égett a földön, egy nagy fazék tetelén. A fazékban csodafűvek fűtek. A tenyerembe tett 11 szem kukoricát és azt mondta, hogy ahány szem kukoricát tett a tenyerembe, annyi zsákkal vigyek neki.

Az elnök: És megtette?

A tanu: Igen. A testvéreimmel együtt volt kukoricánk, abból vettem el.

Az elnök: Pénzt is kért magától?

A tanu: Igen, azt mondta, hozzak pénzt, mert ezt el kell neki vinni a bűbajosokhoz, a táltosokhoz, a hármashatárba, ahol elégetik.

Az elnök: És maga vitt pénzt?

A tanu: Igen: Apródonkint huszezer forintot. Azt is a testvérem pénzéből vettem el.

Az elnök: Ott volt az asszony ura is?

A tanu: Igen. Egyszer, mikor kezdtem kételkedni a cigányasszony varázshatalmában, az ura azt mondta, hogy bizhatok benne, mert foggal jött a világra, ami azt jelenti, hogy táltos-gyerek. Az egész ügy derült ki, hogy a testvéreim rájöttek, hogy eltűnt a pénzük meg a kukoricájuk és erősen követelték.

A bizonyítási eljárás után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, mely szerint egy Kolompár Rozáliát mint Jankovics Nikolt büntetettében és ezért Kolompár Rozáliát egy évi börtönre, Jankovics Nikolt négy havi börtönre ítélte.

A brazilai forradalmárok

Betiltották a Délamerikai Magyar Ujságot

Saopaulóból jelentik: Az amerikai és európai sajtóban mostanában többször volt híradás arról, hogy a balul végződött saopaulói forradalomban magyarok is igen tevékenyen vettek részt. Hivatalosan is közölték a magyar kormány az azt is, hogy az ott élő magyaroknak sürgős anyagi segítségre van szükségük.

Most érkezett Budapestre a Saopaulóban megjelenő Délamerikai Magyar Ujság-nak a forradalom utáni száma, amely részletesen ismerteti a magyarok szerepét a forradalomban. Megállapítja a lap, hogy egyes politikai irányzatok tendenciózusan híresztelik, hogy a magyarok tömegesen csatlakoztak a forradalmárokhoz, mert az ott élő negyvenéves magyar között mindössze kilencven fiatalember akadt, aki beállott a forradalmi hadseregbe. Ezeket a forradalmárokat először még ki akarták képezni, úgy-hogy ez a kilencven fiatalember sem vett részt a harcokban. Negyven magyar ugyan meghalt és megsebesült, de nem a forradalmárok soraiban, hanem a békés lakosság közül. Saopaulóban ugyanis állandó uccai harcok voltak, bombázták a házakat, úgyhogy ártatlan emberek is elpusztultak.

Egyébként a forradalmárok nem a legszebben bántak a magyarokkal, így például betiltották a Délamerikai Magyar Ujságot is, amely csak a forradalom leverése óta jelenik ismét meg.

Egy vagonfosztogatási bűnügy bonyodalmai

Jugoszláv kereskedők pöre a budapesti törvényszéken

Budapestről jelentik: 1919. év novemberében Panics Szilvó és Palkovics Iván jugoszláv kereskedők András Ernő dr. budapesti ügyvéd útján feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen, akik egy Jugoszláviából Budapestre feladott textiláru-szállítmányt utközben megdézsmáltak. A feljelentés szerint a kilenc láda áruból csak négy láda érkezett meg Budapestre.

A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást és a vagonfosztogatás gyanúja alatt Kálmán Armin raktárnokot, Maurer János gyakornokot, Nagy István, Herda János vasuti munkásokat és Béres Istvánné munkásasszonyt letartóztatták. A gyanúsítottak tagadták a terhükre rótt bűncselekményt, azonban a lakásukon megtartott házkutatások alkalmával a rendőrség megtalálta az ellopott szöveteket.

A budapesti törvényszéken szerdán tárgyalták a bűntényt. A vádlottak a tárgyalás folyamán is tagadták és azt állították, hogy a szöveteket a megszálló román katonáktól kapták ajándékba.

A tárgyalást a bizonyítási eljárás kiegészítése végett elhalasztották és a bíróság a bűnjelket a MÁV rendelkezésére bocsátotta azzal, hogy miután az árut a vasút kárára lopták el, azok a vasutat illetik meg, annál is inkább, mert a feladókkal szemben ugys az államvasut tartozik kártérítéssel. A MÁV azonban egy kormányrendeletre hivatkozva, amely szerint a román megszállás alatt elveszett árukért nem felelős, semmiféle kártérítés megfizetésére sem hivatandó. Jogász körökben ezért élénk vita folyik akörül, hogy a gazdátlan áruknak ki a tulajdonosa.

Macdonald a lefegyverkezésről

A leszerelés csak a kölcsönösség alapján lehetséges

Londonból jelentik: A Daily News szerint Macdonald miniszterelnök tegnap a skóciai Forresben beszédet mondott, amelyben kifejtette Nagybritannia álláspontját a lefegyverkezési kérdésben. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Néhány nap múlva Genfben utazom. Nem tudom, mi fog ott történni. De annyit mondhatok, hogy ha a lefegyverkezést tovább akarjuk folytatni, azt nem tehetjük egyedül. Ennek kölcsönösségen kell alapulnia és közös hozzájárulással kell megtörténnie. A nemzetek képviselői velünk együtt voltak Londonban és szeretném, ha némileg megkezdene már a jobb irányba való visszatérést. Minden igyekezettel azon leszek, hogy ezt a kezdetet további lépésekkel sikeressé tegyem.

CIRKUSZ

Látogatás

Camille Flammarionnál

Egy ismerősömmel felkerestük Camille Flammariont, a nagy tudóst, hogy mondja el, mi lesz ebben a hónapban a Marsra és más ilyesmít. Ilyen gondjaim vannak.

Flammarion a dolgozószobájában ült és nagyon öreg volt. Különbösen csak a legnagyobb megindulással tudok erről a megható tudósról beszélni, aki elvonatkozva a Föld apró dolgaitól ötven esztendeje nézi egy apró lyukon át a Világmindenséget és határozottan pontosabban ismeri a Hold országutjait, mint a párisi villamosvonalakat. Nagyszerű dolgokat vártam, leleplezéseket a Marsról. De Flammarion a fülét vakarta és azt mondta: »Nekem huszonötezer dollárt kínáltak Amerikában huszonöt felolvasásért. Az sok pénz, uraim, mondhatom, az nagyon jelentékeny pénz. De öreg vagyok már ahhoz, hogy felolvasásokat tartsak.«

»Ami azt illeti, — mondta később nagyon ravaszán és okosan, hogy, hohó, ő már ilyen tehetséges üzletember, dacára a korának, aki tud még mindenfélét csinálni, ha akar, ami azt illeti, — egy amerikai újság három frankot kínált nekem minden szóért, ha cikket írok neki. Az ám, mondta óvatosan, három frankot minden szóért. Ez nagyon megfontolandó, s ezt esetleg el is fogom fogadni.«

De a végtelen csillagokról csak nem akart beszélni. Állandóan visszatért arra, hogy milyen drága az élet s hogy három frank egy szóért, az komoly összeg.

Eszembe jutott Gorkij, akivel egyszer alkalmam volt Berlinben beszélni, s azt hittem, hogy érdekes dolgokat fog mondani a szovjetről, vagy az istenről, vagy a jóságról, ez a nagy író, de csak arról beszélt, hogy neki a Prager Tagblattól jár valami cikkért honorárium, hogy lehet azt megkapni és mennyit keres a Heinrich Mann?

Megható volt Flammarion, elmondta, hogy neki csak a Holdban vannak birtokai, egy nagy hegye van ott, amit róla neveztek el, ez az egész. A Marsban, mondta kissé sértődötten, természetesen emberek élnek, erről nem is érdemes vitatkozni. Láthatólag bántotta, hogy ilyen fölösleges dolgot még meg kell magyaráznia, egy ilyen általánosan tudott és kézenfekvő tény, mint a Mars embereknek a létezését. »Hat könyvet

írtam rólok, — mondta unottan és megmutatta a könyveket.

Flammarion merő szívójság és emberi kedvesség. Az obszervatóriumba leült a távcsöve elé és beállította a gépet a Holdra. »Az ott az én hegyem, — mondta később elégedetten — az ott az én birtokom. Látja?« Tényleg láttam ott valamit.

Este volt, nem lehetett elcsalni Flammariont a teleszkop mellől. Soha még szebbet nem láttam. Ugy ült ott, mint egy öreg sáfár, aki este elalvás előtt szemlét tart a birtokán. A végtelen világok körben forogtak a teleszkop előtt s Flammarion hűségesen nézte őket és motyogott valamit. Talán éppen leszámolt a béreseivel a Holdban.

Máral Sándor

Apagyilkos fiuból fiugyilkos apa

Véres családi dráma Iriken

Noviszadról jelentik: A szerémségi Irik községben szerdán éjjel borzalmas családi dráma játszódott le, Jovánovics Panta iriki földműves Uros nevű fiát fejszeapásokkal agyonütötte.

Jovánovics Panta már hónapok óta rossz szemmel nézte Uros nevű fia részegeskedését, aki minden este mámorosan tért haza. Az apa és fiu között gyakran voltak heves összehúzóalkozások, amelyek sokszor tettségességgé fajultak. Szerdán éjjel Jovánovics Uros újra részegen tért haza és belekötött apjába, majd székelt rántott és azzal támadt rá. Jovánovics Panta baltát ragadott és több ütést mért fia fejére. Jovánovics Uros néhány perc alatt meghalt.

A csendőrség letartóztatta Jovánovics Pantát és beszállította a rumai ügyészség fogházába. A gyilkos apa csak három hónappal ezelőtt került ki a mitrovicai fegyházból, a hol tizenöt évet ült mert az apját meggyilkolta.

Tavaszbredése

Gyilkosság miatt nyolc évre ítélték egy pozsegi diákot

Pozsegáról jelentik: A pozsegi törvényszék büntetőtanácsa kedden tárgyalta Matievics Emil tizenhét éves gimnazista bűnperét. A fiatal diák meggyilkolta Stampi Hajnalka diákleányt, a pozsegi gimnázium tanulóját.

Matievics Emil egy osztályba járt Stampi Hajnalkával, akibe halálosan beleszeretett. Két hónappal ezelőtt történt a katasztrófa. Matievics örült féltékenységében, revolverével agyonlőtte a leányt, mert az más férfivel végig sélt a pozsegi korzón.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek találta a szerelmes diákot és erős felindulásban elkövetett emberölés büntetése miatt nyolc évi fegyházbüntetésre ítélte. A fiatal gyerek-vádolt megnyugodott az ítéletben.

E. SZÉCSI

PHILATELIA

bélyegkereskedés Subotica főpostánál

Legújabb arany Michel 1924-25. albumok minden nagyságban raktáron. Bélyeggyűjtőknek választékot megkeresésre küldök. — Megvételre keresek használt jugoszláv bélyegeket.

VASHORDÓK

spiritusz és benzín részére, bevált kivitelben, minden nagyságban kaphatók MELKUSZ KÁROLY NOVISAD, a selyemgyárral szemben. 6284

HIREK

•••

— Franciaország delegátusai a népszövetségi ülésen. Párisból jelentik: A minisztertanács csütörtökön összeállította a népszövetségi ülésre kiküldendő delegációt, amelynek tagjai: Leon Bourgeois, Briand, Paul Boncourt, helyettesek: Loucheur, De Jouvenel, Maurris és Sarrane, pótagok: Jouhaux, Bonnet és Cassin.

— Komitációs harcok a bolgár-görög határon. Athénből jelentik: Félhivatalos jelentés szerint a görög-bolgár határon a helyzet még mindig zavaros. Bolgár komitácik megtámadták a toponiceai görög őrszemet. A görögök elűzték a komitácikat.

— Törvényszéki orvosi kinevezés. Az igazságügyminiszter Bartha Antal dr. volt városi főorvost törvényszéki orvossá nevezte ki. Bartha Antal dr. csütörtökön délelőtt tette le a hivatalos esküt Pavlovics István törvényszéki elnök kezébe.

— Próbamozgósítás Oroszországban. Moszkvából jelentik: Augusztus 30-ára az egész orosz hadsereg próbamozgósítását rendelték el. Erre a költéségi intézkedésre a legfelsőbb haditanácsot Oroszország feszült helyzete készítette, különösen a román helyzet.

— Pavlovics és a Hirlap. A subotica rendőrség egyik tisztviselője hivatalos hatalmával visszaélve, különböző szabálytalanságokat és bűncselekményeket követett el. A tisztviselőt nyomban felfüggesztették, a főispán haladéktalanul vizsgálatot rendelt ellene el és a bűnös tisztviselő ellen a terhelő adatokat maga a főkapitány gyűjtötte össze. A hatósági személyek közül senkinek sem jutott eszébe, hogy megkísérelje az ügy eltussolását és a rendőrség egy pillanatra sem azonosította magát a visszaélések elkövetőjével. Ellenben teljes szolidaritást vállalt Pavlovics Pavle rendőrkapitánnyal laptársunk, a subotica Hirlap. Ez a sajtótermék keblére öleli a szállodai szerelem-zsarolót, tüdejére borul a magánlaksértegetőnek, pejslijére szoritja a jogtalan és törvénytelen kiutasításokat elrendelő rendőrkapitányt. Mi elvártuk a Hirlaptól, hogy Pavlovics rendőrkapitány leleplezése miatt megtámadjon bennünket. Nem azért, mert tudjuk, hogy a Hirlap szerkesztőségének még mindig tagja az a Pollák-Pető-Petrovics, aki ellen még folyik a törvényszéken magánlaksértés miatt az eljárás. (Bár érthető, hogy egyik magánlaksértő nem vájja ki a másik magánlaksértő szemét.) Hanem azért, mert már megszoktuk a Hirlap-tól, hogy megtámad minden igaz ügyet s azonosítja magát minden visszaéléssel. »A magyarság érdekében...«

— Eszperantó könyvkiadóvállalat alakult Splitben. Splitből jelentik: A napokban zajlott le Splitben az ideai országos eszperantó kongresszus számos külföldi vendég részvételével. A kongresszuson Manjara iskolaigazgató elnökölt. A kongresszus elhatározta, hogy eszperantó könyvkiadóvállalatot létesít Splitben, amely eredeti eszperantó regényeket és fordításokat ad ki. A kongresszuson megjelent Won Kenn kínai újságíró is.

— A vajdasági malomtulajdonosok közgyűlése. Noviszadról jelentik: A vajdasági malomtulajdonosok csütörtökön délelőtt tíz órakor a noviszadi tőzsde épületében közgyűlést tartottak. A gyűlésen Fischer József elnökölt. A titkári és pénztári jelentések után elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a behozatali vámok szigorúbbá tételére, hogy az olasz konkurrenciától megkíméljék a vajdasági malomipart, továbbá követelni fogják a liszt kivétel szabaddá tételét.

— Haszonállatvásár Budapesten. A Bácsbodrog-vármegyei Gazdasági Egyesület tájékoztatásul közli a gazdaközönsséggel, hogy szeptember hatodikától-tizedikéig Budapesten haszonállatvásár lesz. A vásáron baromfi- és gépkiváltás lesz, amelyen magyar, svájci, tiroli, vorarlbergi és németországi tenyésztők fognak szarvasmarhát, sertést, juhot és baromfit kiállítani. Az intézőbizottság súlyt helyez a jugoszlávial vásárlókra. Az innen Budapestre utazók részére a magyar vonalakon kedvezményes szállítás és utazás lesz. A vámmentes behozatal ügyében a Gazdasági Egyesület jár el és megkeresésre felvilágosítással szolgál.

— Megsemmisítették a beogradi Ujedinjena-bank kényszeregyezségét. Beogradból jelentik: A felelősségi bíróság megsemmisítette a beogradi kereskedelmi törvényszék határozatát, a mellyel a beogradi Ujedinjena Banka kényszeregyezségét jóváhagyta. A semmisítő végzést a tábla azzal indokolja, hogy a kényszeregyezséget egyes bírónak kellett volna jóváhagynia, nem a törvényszék tanácsának, mint ahogy az Ujedinjena Banka esetében történt. Az eddigi gyakorlatban mindig a tanács döntött a kényszeregyezésekről s ezeket a döntéseket a tábla mindig jóváhagyta, mert az érdekelték nem hívták fel a figyelmét erre a körülményre.

— Olasz-klub alakul Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Gyermekov Dusan dr. beeskereki rendőrfőkapitány kezdeményezésére mozgalom indult meg jugoszláv-olasz-klub megalakítására. A klub alakuló ülését szombaton délután tartják meg a Lloyd helyiségében.

— Polgárháború fenyeget Kinában. Shanghai-ból jelentik: Csekiang és Kiangsu tartományok között polgárháború kitörése fenyeget. Csekiang kormányzója a Shanghai kívüli kínai arzenált és Wusung erődjét kezében tartja. Kiangsu katonai kormányzója azt követeli, hogy ezeket az erődjeket az ő ellenőrzése alá helyezze. Az a veszély fenyeget, hogy Shanghai közvetlen környéke harcsterré válik.

— Csehszlovák repülők Noviszadon. Noviszadról jelentik: Szerdán este kilenc órakor érkeztek Noviszadra a csehszlovák repülők. A repülőket Melichar ezredes, csehszlovák katonai attasé és Cserny, követségi titkár fogadták.

— Gyerek a vonat kerekén alatt. Apatinból jelentik: Csütörtökön az Apatin-állomáson tolató vonat elgázolta Drobina József apatini késes négy éves kisfiát. A kisfiu mindkét lábát lemetszette. Az áldozat behalt sérülésébe. A vizsgálat megindult.

— Autobusz-katasztrófa Hollandiában. Owerijssel hollandi tartományban a Heino és Raalte közötti országúton éjjel súlyos automobil-szerencsétlenség történt. Egy zsúfolt autobus, amely egy bucsuról tért vissza Heinoba, kigyulladt és néhány másodperc alatt elégett. A kocsiiban leirhatatlan pánik tört ki, mint-hogy a kocsit két ajtaja le volt zárva és a kulcsokat a nagy rémületben nem találták meg. Arra haladó kerékpárosoknak sikerült néhány személyt a kocsit ablakain keresztül kihuzni. A többi utas porráégett.

— Megszüntették az egyik beeskereki német elemi iskolát. Beeskerekről jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletileg megszüntette Beeskerek egyik németnyelvű elemi iskoláját.

— Barcelonai rablóátadás egy lapkiadó ellen. Barcelonából jelentik: A »Ville című lap kiadóját rablók kidöfték keresték fel és 80 ezer pezétát követelték tőle. A kiadó megengedett a rablókkal a helyben, hol a 80 ezer pezétát átadja nekik. Közben értesítette a rendőrséget és fiát küldte ki a rablóhoz, akik a fiutól a pénzt elragadták és elmenekültek. Az egyik rablót sikerült elfogni.

— **Dinamittal felrobbantottak egy olasz bányász-házat.** Párisból jelentik: Gardoneban levegőbe repült egy ház, amelyben olasz bányamunkások laktak. Azt hiszik, hogy fasiszták követték el a merényletet. A pusztlulás színhelyén több olyan dinamitpatrónt találtak, amilyenek a bányában robbantanak. Gardoneban mindennaposak a véres verekedések fasiszták és szocialisták között, lehetséges tehát, hogy politikai háttérrel van a merényletnek, amely szerencsére nem követelt emberáldozatot, mivel a ház lakói munkában voltak.

— **A párisi gyorsvonat összeütközött egy rendező-mozdonyal.** Frankfurtból jelentik: Algenheim állomás közelében egy rendező-mozdony nekiment a 443. számú párisi D-vonatnak. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a váltó hibásan volt beállítva. Az összeütközés nem volt erős, mert a párisi gyorsvonat az állomás előtt lényegesen lassított, mivel ott éles a kanyarulat, a rendező-mozdony azonban kizökkent a sínekből és oldalra fordult. A gyorsvonat két kocsija és lokomotívja is megsérült, de emberéletben nem esett kár, csak a rendező-mozdony fűtője szenvedett jelentéktelenebb zúzódásokat.

— **Halálozás.** Kedden meghalt Mamuzsics József szuboticei földbírtokos, a Pucska Kaszinó alelnöke. Temetése csütörtökön délután folyt le nagy részvét mellett. A temetésen megjelentek a szuboticei hatóságok képviselői is. Az elhunytban Mamuzsics Antal kereskedő és Mamuzsics György városi árvaszéki jegyző atyjukat gyászolják.

— **Kmetty Károly nem lehet egyetemi tanár.** Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter megsemmisítette a budapesti egyetem jogi fakultásának dékánválasztását. A választás megsemmisítését azzal indokolja a miniszter, hogy a megválasztott Kmetty Károly annak idején Károlyi Mihálynak és a kommunistáknak is felajánlotta a szolgálatát.

— **Halálozás.** Szentáról jelentik: Deutsch Jakab szentai kereskedő 86 éves korában, csütörtökön meghalt.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata.) Az esős időnek még nincs vége, sőt bőségebb esőre van kilátás.

— **Landau Juliska növendékeinek vizsgálódása.** Csütörtök este tartották meg Landau Juliska táncitanárnő palicsi növendékei vizsgálódásukat a palicsi Vigadóban. Az izlésesen összeválogatott műsorból kiemelkedett Révai Ella ének-száma, amelyben a fiatal szereplő szép hangnagyról tett tanúságot és meglepetést keltett rutinos és kecses keleti táncja is. Ugyancsak nagy sikert aratott Róna Évike szóló-táncja, Sár Vera és Ági bájos táncszáma és a többi táncprodukció, amelyekben Stern Manci, Szubotics Vukica, Kálmán Zsuzsi, Mandics Nada, Bermeli Nusi, Göttmann Ius, Kellert Évi, Balog Böske, Bartos Böske, Brindza Jolán, Weisz Rózi, Gálffy Otti, Szuvajdzsics Neda, Stern Emma, Peich Rózi, Lórlán Zelma, Rieger Baby, Kutas Ilonka, Bárdos Böske, Heiblein Böske, Bittermann Nelli, Sebestyén Sári, Sejkovics Zora, Rieger Braca, Damjanovics M., Buzeczki Feri, Sonnenfeld László, Vermes István és a Bermell-testvérek szerepeltek kedvesen és ügyesen. A műsört Szubotics Vukica prologja nyitotta meg és izléses előkép zárta be. A zongorakíséretet Neszmélyi Izsó karnagy látta el. A jól sikerült előadás, amelyet bakfiskál követett, Landau Juliska táncitanárnő izlését és hozzáértését dicséri.

— **Dr. Auspitz W. Rudolf** Sombor ezuton értesíti fogbetegeit, hogy szabadságáról megérkezett és rendelését újból megkezdte.

— **Dávid ékszerész** (Bárány-szálloda mellett) üzleti útjáról megérkezett.

— **Dr. Konyovics Bozsidar,** aki a bécsi fogászati klinikán fogorvosi diplomát nyert, október elsején nyitja meg **Szentán** modern fogorvosi rendelőjét.

Nehézségek a suboticei főispánság körül

Dr. Popovics Milivoj tárgyalásai az ukázbizottsággal

A Davidovics-kormány megalakulása után Szubotica minden politikai pártja dr. Popovics Milivojt, a szuboticei demokrata-párt elnökét jelölte a főispáni állásra. Dr. Popovics Milivoj — mint annak idején jelentettük — készen is nyilatkozott az állás elfoglalására és körvonalazta azokat az irányelveket, amelyek őt főispáni működésében vezetni fogják. Az a körülmény azonban, hogy a főispáni kinevezés olyan sokáig húzódik, tápot ad annak a feltevésnek, hogy a szuboticei főispánság körül nehézségek merültek fel:

Csütörtökön az a hír terjedt el

Szubotican, hogy dr. Popovics Milivoj visszautasította a főispánságot. Mint beogradi munkatársunk késő éjjel jelenti, a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak.

Dr. Popovics Milivoj, aki most Beogradban tartózkodik, tárgyalásokat folytat az ukázbizottság tagjaival. Ezek a tárgyalások előreláthatólag még néhány napig elhúzódnak. Kétségtelen, hogy bizonyos nehézségek merültek fel és éppen ezekre való tekintettel dr. Popovics Milivoj bevárja Davidovics Ljuba miniszterelnök érkezését és addig nem dönt arról, hogy a főispánságot elfogadja-e.

Sztrájkmozgalom a Hirlap szerkesztőségében

Munkatársak a szerkesztő ellen

Mint késő éjjel értesülünk, a Hirlap című szuboticei napilap szerkesztőségének tagjai beszüntették a munkát. A sztrájkmozgalom oka nem bérkövetelés, hanem az a súlyos differencia, amely a szerkesztőség tagjai és a lap felelős szerkesztője között támadt. A Hirlap munkatársai elégedetlenek azzal a rendszerrel, amelyet a felelős szerkesztő meghonosított és kijelentették, hogy addig nem hajlandók dolgozni, amíg panaszukat a lap főszerekesztője nem orvosolja.

A sztrájkoló hirlapírók a szer-

kesztőségből a Városi-kávéházba vonultak, ahová csakhamar követte őket a laptulajdonos jogi képviselője, hogy a munka megkezdésének feltételeiről tárgyaljon velük. A kávéházi tárgyalások eredménytelenek maradtak, mire a sztrájkoló hirlapírók a lap kiadóhivatalába mentek át, ahol a tárgyalások a késő éjjeli órákban még tartanak. Hír szerint a tulajdonosok és a lap főszerekesztője hajlandók az újságírók követeléseit teljesíteni és így remény van rá, hogy a Hirlap szombati száma megjelenhet.

— **A francia parlament megkezdte nyári szünetét.** Párisból jelentik: Mindössze öt percig tartott a kamara és a szenátus szerda délutáni ülése. Négy óra múlt öt perccel, amikor Painlevé megnyitotta a kamara ülését. Herriot fölolvasta az elnapolást majdnem üres padok előtt s máris bevégeződött az ülés. Utána a szenátus is meghallgatta az elnapoló kéziratot és a parlament megkezdte nyári szünetét.

Dr. Munk délután is rendel 2—4-ig.

— **Sikkasztó községi őrök.** Pélmonostorról jelentik: Orelj Szevjan pélmonostori községi őrök nyolcvan-ezer dinár elikkasztása után megszükött. A képviselőtestület ülésén megállapították, hogy a pénzkezelés tekintetében Opatics Jövő jegyző elmulasztotta a köteles gondosságot és ezért eljárást indítottak ellene. A sikkasztó őrököt körözik.

SPORT

— **Sombori Amateur—Sand 3:2 (0:1).** Barátságos. A Sand a két Kovács és Ördög nélkül állt ki, ami meggyengítette a csapatot. Az első félidő szép, változatos játékkal telt el, a második félidőben azonban a Sand visszaesett és a játék teljesen kapkodóvá lett. A Sand gólját Beleslin lötte, aki a csapat legjobb embere volt. Az Amateur gólját Kein, Csillag és Hipich lötték. A sombori csapat legjobb embere Csillag volt. A mérkőzést Stefanovics szükség-bíró vezette.

— **Feloszlott a suboticei Konkordia.** A Konkordia egyesület csütörtök este közgyűlést tartott, amelyen kimondták az egyesület feloszlását.

— **OSKV—NAK 3:1 (1:0).** Barátságos. Bíró: Csajághi. Unalmas mérkőzés kevés változatossággal. Az első félidőben a NAK jól tartotta magát. A gól saját emberétől, Alexitől esett, aki véletlenül a hálóba fejelte a labdát. A második félidőben az OSKV a többet támadó fél. A győztes csapat gólját Dudás és Sevic lötték. A NAK gólja Róka révén esett.

— **A zagrebi birkózóverseny eredményei.** Zagrebból jelentik: Vasárnap Zagrebben

országos birkózó versenyt rendeztek, amelyen Novisad és Sombor birkózói is résztvettek. A verseny eredményei a következők: Légsúly: 1. Hoffman (Novisadi Juda Makkabi), 2. Kehl (Cratia, Zagreb). Pehelysúly: 1. Heck (Sombori Amateur), 2. Székács (Zagrebi Juda Makkabi). Könnyű súly: 1. Kohn (Novisadi Juda Makkabi), 2. Juhász (Sombori Amateur). Kisközépsúly: 1. Sivkó (Croatia), 2. Sallay (Sombori Amateur). Nagyközépsúly: 1. Nagy (Sombori Amateur), 2. Haas (Sombori Amateur). A nehézsúlyban nem volt induló.

— **Admira (Bécs)—Hask.** Zagrebből jelentik: Augusztus 30. és 31-én a bécsi Admira a Hask csapatának lesz a vendége. Az Admira komplett csapattal vesz részt a mérkőzésen.

— **Az FTC Zagrebben.** Zagrebből jelentik: Szombaton a budapesti FTC Zagrebben szerepel, ahol a Gradjanski lesz az ellenfele. A mérkőzés érdekességét növeli, hogy a budapesti csapat válogatott játékosai nélkül fog felállni, akik helyett új football-tehetségeket szerepeltetnek.

— **Sombori Sport—Suboticei Sport.** A két csapat vasárnap barátságos mérkőzést játszik Somborban. A mérkőzés után a Sombori Sport, abból az alkalomból, hogy Lukics Lajos és Sulyok János a századik mérkőzésüket játsszák, bankettet rendez.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. augusztus 28.

Berlin deviza 529—531, valuta 515—524.

Prága deviza 42.65—43.15, valuta 42.4750—42.9750.

Bécs deviza 968—974, valuta 948—969.

— Beograd, augusztus 28. A tőzsde ünnep miatt zárva.

Noviszadi terménytőzsde, augusztus 28. Ünnep miatt zárva van a tőzsde.

Zürich, augusztus 28. Zárlat: Beograd 6.6750, Newyork 532 hétnyolcad, Lon-

don 23.90, Páris 28.52, Milánó 23.55, Budapest 0.0069.

— **Chikagói gabonátőzsde,** augusztus 28. Buza szept. 121½, Buza decemb. 126, Buza májusra 132, Tengeri szeptemberre 117, Tengeri decemberre 111, Tengeri májusra 112, Zab szeptemberre 48, Zab decemberre 51, Róz szeptemberre 84, Róz decemberre 89.

— **Newyorki gabonátőzsde,** augusztus 28. Buza őszi vörös 136, Buza őszi kemény 136, Tengeri 121, Liszt sp. w. cl. 565—615. Az irányzat tartott.

— **Budapesti árutőzsde,** augusztus 28. A terménytőzsdén nyitáskor a gabonafélék irányzata barátságosabb. 390—395.000 koronás buzaajánlat van budapesti paritásban. A vételkezdés ma is hiányzik, a malmok nagyrészt ma sem vásárolnak, miért is az üzlet nehezen alakul ki. Pénzajánlat 385—395.000 korona van budapesti paritásban tisztvidéki buzáért, a tőzsdeidő első felében azonban üzletkötés nem történt.

Rozsban a kínálat ma is kielégítő, 320—325.000 koronáért áru bőven van a piacon. 315—320.00 koronás pénzajánlat van rozsról.

A takarmánycikkék piacán az árpa tartott. E cikk iránt legélénkebb a kereslet. Tiszavidéki állomásokon ma is fizetnek 440—470.000 koronát sörpáért és 390—415.000 koronát jöminőségű takarmányárpaért.

Tengeriben is mutatkozik némi kereslet. Dunántúli vidékeken főként a déli részen 390—400.000 koronát is fizetnek morzsolt tengeriért, míg Budapesten fekvő morzsolt tengeri 380—385.00 koronáért cserélt néhány tételben gazdát.

Zab iránt alig van érdeklődés, csupán prima minőségű tavalyi zabot keresnek, bár ebből is csak kisebb tételeket vásárolnak. Budapesten fekvő ózabot 390—400.000 koronáért kínálnak, ilyen árat fizetnek is érte.

A korpa üzlettel. Vidéki származásu prompt korpát 230.000 koronával követték a tőzsdeidő első felében, a malmoknál 235—240.000 korona a prompt korpa, a vételkezdés azonban nagyon csekély.

A liszt piac változatlanul üzlettel. A budapesti malmok a nulláslistát 6700—6850, a 2-est 6400—6500, a 6-ost 5900—6100 koronás kilogrammonkénti árban ajánlják budapesti nagymalomban azonnali átvételre.

— **Budapesti értéktőzsde,** augusztus 28. Nincs üzlet a bankközi magánforgalomban. **Tájékoztató árfolyamok** (ezer koronákban): **Bankok:** Atlantica 28—30, Angol-magyar 42—45, Földhitel 250—255, Lloyd Bank 8, Magyar Hitel 550—555, Ingatlan 200—210, Magyar Német 26, Osztrák Hitel 184—186, Kereskedelmi Bank 1190—1205. **Takarékpénztárak:** Belvárosi 27, Általános Takarékszövetkezet 140, Pesti Hazai 3500—3510. **Nyomdák:** Athenaeum 120, Franklin 81, Pallas 100—102, Rigler 71. **Közlekedési vállalatok:** Közuti 52—55, Városi 63, Bur 149, Nova 145, Tröszt 133—135. **Malmok:** Budapesti Gőz 124—122, Hungária 87—90. **Vegyipari vállalatok:** Chioin 10, Danica 100, Spódium 138—140, Keleti 25, Szikra 37—38. **Bányák:** Magnezit 2000, Kőszén 2875, Salgó 556, Nagybányai 120, Szentlőrinc 50. **Vasművek:** Fegyver 1260—1250, Ganz Danubius 2700, Ganz Villamos 1300—1320, Láng 106, Lipták 10, Rimamurányi 120, Schlick 52—55. **Cukorkorcsolyák:** Magyar Cukor 2475, Mezőhegyesi 200. **Textilipari vállalatok:** Juta 150, Karton 77, Pamut 232, Goldberger 140. **Sőr- és szeszipar:** Gschwindt 148, Baróti 2. Részvénytársaság 285, Fővárosi sör 41, Pannónia 17. **Élelmiszeripari vállalatok:** Cinner 60, Szalámi 545, Püspöki 33, Villányi 70. **Faipari vállalatok:** Hazai fa 128, Körösbányai 26, Ofa 535, Nasic 2100. **Különtételek:** Izzó 630, Égisz 25, Brassói 398, Gumi 275, Telefon 145, Német mezőgazdasági 155, Östermélő 205, Bóni 60, Unió színház 69, Zagyva-pálfalvai 16. **Arany- és ezüstpénzek:** Huszokoronás magyar arany 340—345, ezüstkoronás 5.5—5.7, régi ezüstforintos 14—15.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Felejthetetlen feleségem elhunyt alkalmából ezúton mondok köszönetet Szauer Ferenc urnak, ki tárogatójával, a Suboticei Általános Ipartestületi Dalárdának, valamint mindazoknak, kik megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek mélységes bánatomat.

Subotica, 1924. augusztus 28.

6463

Kiss Gyula.

Ezennel értesítek mindenkit, hogy fiamnak, Fischer Izsáknak, senki semmit se hitelezzen, mert nem tartózkodik nálam és semminemű adósságáért nem vállalok felelősséget.

Bačko-Petrovoselo, 1924. aug. 25.

6459

Fischer Adolf

Hirdetmény.

Alulírott cég közhírré teszi, hogy raktárában f. évi szeptember hó 1-én d. u. 3 órakor (1) egy vagon szil-bognárfa lesz Vladimír Spivak osljeiki kereskedő kárára dr. Matijević István kir. közjegyző közbenjötté mellett nyilvános árverésen eladva.

Közelebbi feltételek nevezett közjegyző urnál megtudhatók.

Subotica, 1924. augusztus 27.

J. Vujković i Drug.

TARAS KÖZSÉG ELŐJÁRÓSÁGA

1407/1924

Hirdetmény.

Taras község előjárósága a képviselőtestület 56/1924. szám alatt hozott határozata értelmében nyilvános pályázatot ír ki 42 erdei ől kemény tűzifa szállítására. Az árlejtés illetve a beérkezett ajánlatok felbontása 1924. szeptember 15-én d. e. 11 órakor történik Taras község házánál. Az előírással felbélyegzett ajánlatok 1924. szeptember 14-én déli 12 óráig nyújtandók be. Később érkező vagy előírással nem bélyegzett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. A szállítandó fának első osztályúnak és egészséges kemény hasábfának kell lenni, erdei ölekbe fe rakva, amelyet a községi előjáróság legkésőbb 1924. szeptember 20-ig vesz át a Tisza folyón Taras községnél, amikor a beszállított fa vételára is kifizetetik. Az ajánlattevők kötelesek legkésőbb 1924. szeptember 14-ig a községi pénztárnál 10% ovadékokat elhelyezni. Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Taras, 1924. augusztus 22.

Stevan Molnár s. k.
bíró 6458

Olvashatatlan aláírás
jegyző

KÖZSÉGI ELŐJÁRÓSÁG TARAS

1385/1924. sz.

Hirdetmény

Taras község előjárósága a képviselőtestület 113/sk—1923. sz. alatt hozott határozata értelmében, amely határozatot a torontál-temesi alispáni hivatal 1191 ckp/6012—1924. sz. alatt jóváhagyott — nyilvános árlejtést hirdet egy jelenleg a Tiszán átkelésre használt uszály eladására. Az árverés 1924. szeptember 21-én d. e. 9 órakor kezdődik Taras község házánál. Az uszály, amely teljesen jó állapotban van, bármikor megtekinthető a tisztai kikötőben, az árlejtés feltételei pedig a hivatalos órák alatt a községi jegyzői hivatalban megtudhatók. Az előírással felbélyegzett ajánlatokat legkésőbb szeptember 20-án déli 12 óráig kell benyújtani. A később beérkező vagy kellően fel nem bélyegzett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Minden ajánlattevő köteles legkésőbb az árlejtés megkezdése előtt 5000 dinár ovadékokat letétbe helyezni vagy készpénzben vagy államilag elismert értékpapirokban.

Taras, 1924. augusztus 22.

Stevan Molnár s. k.
bíró 6459

Olvashatatlan aláírás
jegyző

Suboticei Kereskedők és Gyárosok Éttermei (LLOYD)

Subotica, Park Kralja Petra ulica 3. szám

Elsőrendű ételek és italok.

A Suboticei átutazó kereskedő, gyáros és kereskedelmi utazó urak találkozó helye. Havi abonement étlap szerint 900 dinár. — Jugoszláv utazóknak 10% árengedmény.

J6
6450
cserepkályharakó és formázó segéd azonnal alkalmazást nyer magas fizetéssel
Ökrész Sándor
cserepkályhásnál
Novisad, Futoški p. 15.

ZONGORÁK

pianinók és vásalyokban gyári áron, hangszerek és alkatrészek nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók
PRÁGAINÁL
VEL-KIKINDÁN.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BESKEREK, a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Cipő-

különlegességek

mérték után legoosobban kaphatók

Markottnál

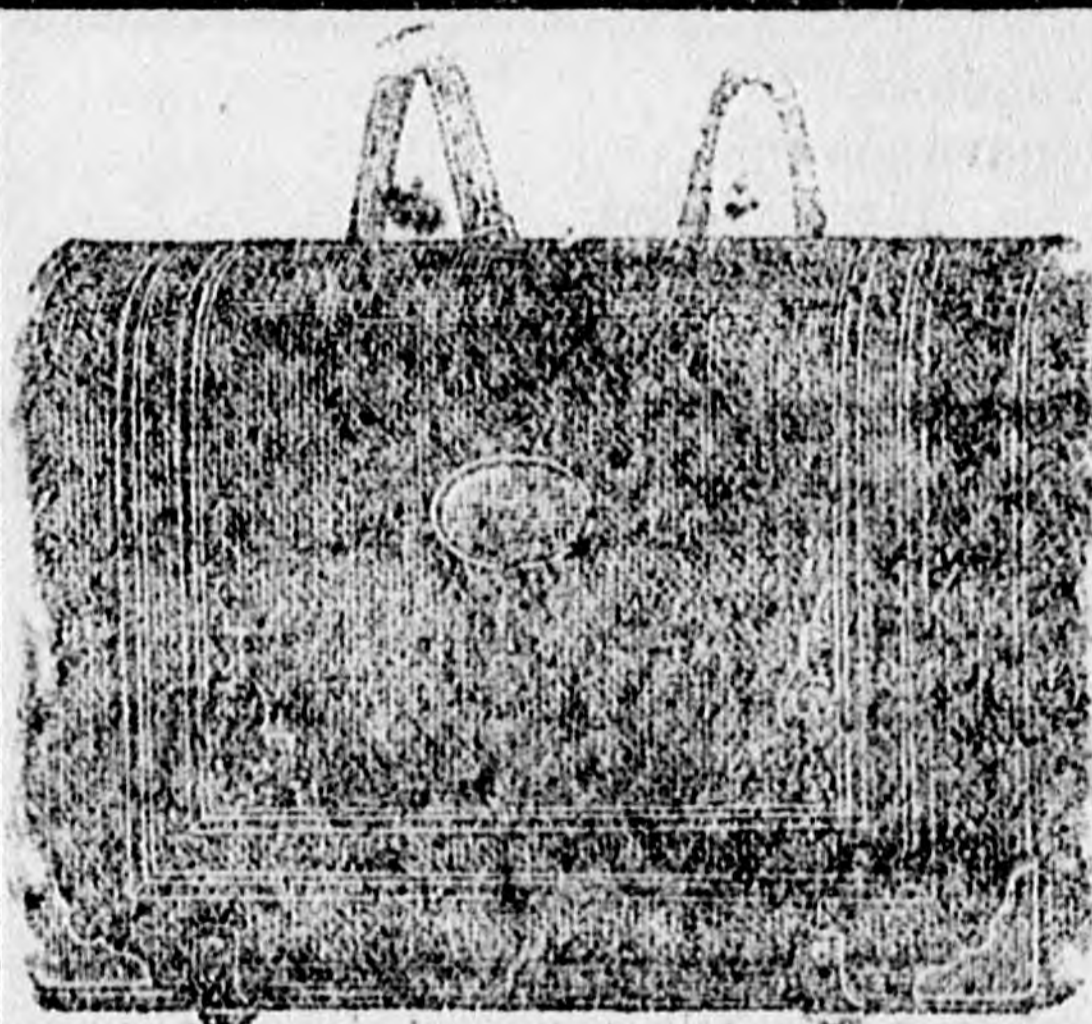
Novisad, Miletićeva (Kenyér) u. 15
4275

Jegygyűrűket

kinaezüst ridikű öket és ébresztőórákat a legoosobban vásárolhat

Á D Á M

ékszerésznél, Rudic ul. 6. Sugaár-ház

Bőröndök, neseszerek saját készítményű blank és dísznöbör
ISKOLATÁSKÁK
A LEGOLCSÓBBAN

Schlager bőröndösnél Subotica Aleksandrova u. 1

A sarajevói szőnyeggyár gyönyörű készítményei

részletfizetésre kaphatók

a **KURIR** műkereskedésben Subotican
Milekics palota 6004

ELADÓ:

egy 120 HP stabil gőzgép egyhengertű magasnyomású, condensator nélküli szelepes vezérművel, lendkereke kétél-meghajításra 6 hornyolattal.

Három drb Cornwall kazán 8 és 9 átm. 50 m² tüzfelülettel.

Teljes kendergyári felszerelés 2 vagon kender feldolgozásra elegendő pontint.

Két kenderpozdorja és moquetteprés.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Beck Jenő

kötött, szövöttáru üzeme Subotican

Üzem:

Pašićeva ulica 10.

Üzlet:

Pašićeva ulica 8.

Gőzfürdő mellett.

Hallatlan olcsó áron

adok mindennemű kötött és szövött árut u. m.: női divatmellény, női divatkabát, leánygarnitura, iskola ruha leányok részére, leánymellény, Bábgyarnitura, fiuszvetter, férfiszvetter stb

HARISNYA

NŐK, FÉRFIAK és GYERMEKEK

RÉSZÉRE MINDEN SZINBEN és

KIVITELBEN.

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városl bérpalota

Telep: Sentai put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ- és KERT TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBŐL, MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

S. AD. ENGL, SUBOTICA (SHS)

Engross Telefon 815. Detail

Petrogradska ul. 3.

Jelašićeva ul. 2

VARRÓGÉP KERÉKPÁR
MOTOKERÉKPÁR

Allandó nagy raktár a legjobb gyártmányú német gépek és gépalkatrészekben. Győződjék meg olcsó áraitól. Vásárlás nem kötelező. Részletfizetésre is vásárolhat.

HÁZASSÁG

Házasságközvetítési ügyben méltóztatásuk lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét, előkelő irodájához fordulni. Budapest, Népszínház-utca 16. Díjtalan felvilágosítás. Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások Jugoszláviából, Romániából, Slovenskóból és Magyarországból. 5722

Házasságot legjobb körökben diszkrétan elintéző „Közvetítő Iroda” Subotica Agira utca 11. 6435

KORONA KÉRITŐ ÉS TINTÁK

a Müller Testvérek
budapesti vegyészeti
gyár világhírű
gyártmányai újlag
beszereshetők
Vojvodinai kizárólagos
képviselet
STEINFELD ÖDÖN
SOMBOR

LEVELEZÉS

Szépnek mondott uriaszónynak ki adna megfelelő biztosíték ellenében gyors lejárati kölcsönt, télikabát beszerzésére — legalább sealskin bélsővel? Csak feltétlenül korrekt uriember jelentkezzenek. „Félek a hidegtől” jelíggel levélben a kiadóhivatalban. 6460

FOGLALKOZÁS

Irodakisasszony magyar és horvát gépiró esetleg gyorsíró azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 6379

BLAU és LUKÁCS ELEKTROTECHNIKAI GYÁR BUDAPEST

Vojvodinai vezérképviselőt és gyári főlerakat

„VOLTA” műszaki és villamossági r. t.
Veliki-Bečkerek.

"VASKO"

kereskedelmi és bizományi Iroda
Városi bérpalota Subotica Városi bérpalota

Közvetít, vesz és elad bel- és külföldi ingó és ingatlan vagyontárgyakat

Elvállal mindenféle kereskedelmi, gyári, iparvállalati és részvénytársasági könyvek vezetését, ellenőrzését, felülvizsgálását, lezárását, leltár és mérleg készítését

Elfogad a biztosítás minden ágazatára kiterjedő biztosításokat

Átvész kereskedelmi, pénzügyi, ipari és egyéb vállalatok képviselőit és ügyvédségeit

Érvényesít bel- és külföldi követeléseket és azoknak perenkívüli vagy peres behajtásáról gondoskodik

Ad pontos és megbízható információkat a helyi piacra vonatkozólag

Foglalkozik a fizetésképtelen cégek kiegyezése körüli összes munkálatokkal

Hentessegéd, ki önállóan tud a hentessegében dolgozni, azonnal felvétetik, 10 lánca föld, a város alatt, haszonbérbe kiadó. Szabados hentesnél. 6334

Cserépkályhák

és tüzhelyek átrakását javítását, meteor kályhák shamot bélelést, legszakoskerübben jutányos árban készít:

Takács Mihály
cserépkályhás
Rudóveva utca 1. szám
Új cserépkályhák olcsó árban kaphatók.

Négy nyelvet beszélő gyermektelen házaspár keres oly állást, ahol a férfi, mint kocsis, vagy gazdasági munkás, a nő mint szakácsnő dolgozhatna. Nagy fizetésre nem reflektálnak, csak jó bánásmódra. — Ajánlatok „Jó bánásmód” jelíggel kéretnek a kiadóhivatalba. 6413

Autogénforrasztás

15 évi gyakorlattal, mindenféle erőgépek töréseit — (u. m. motorfejek, tartók, tengelyek) vagy bármilyen komplikált törések forrasztását felelősséggel végzem.

Kivánatra vidékre személyesen kimegyek.

FEHÉR ANDRÁS
Novisad, Sibirjani Jankó (Hunyadi ul.) 26. 6146

Gépez, kinek a szivógáz-motor kezelésben hosszabb gyakorlata van azonnali belépésre kerestetik. Krausz-malom. 6377

ÜGYVÉD-
JELÖLTET
KERES

Dr. Dohány Gyula
ügyvéd KARLSORF,
Bánát, szeptember hó 15-től. 6422

Perfekt német-magyar levelező és könyvelő kerestetik azonnali belépésre. — Cim a kiadóban. 6461

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszlevegő melléklendő.

Evőeszközöket, tálcákat, disztárgyakat, bicikliket, gyermekkoscsikat és egyéb elkopott, rozsdás fémtárgyakat **ujja nikkelez**

TENNER optikus és orvosi műszerész
Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11. 5529e

Kinderzärtnerin absolut verlässliche Person wird per ersten Oktober gesucht. Mit Jahreszeugnissen bevorzugt. Erstklassiger Posten, gute Behandlung, gute Bezahlung. Adresse in der Administration. 6313

Keressünk három szorgalmas, szakmáját jól értő, villanyszerelőt, azonnali belépésre, fizetés meg egyeztetés szerint. Nyolc napi próbaindó megkívántatik. Stanišići Műmalom. 6455

Fürdőst felvesz Dr. Heilszler-fürdő, Subotica. 6375

Építetők figyelmébe!!

Kérjen bármely bácskai állomásra ajánlatot téglá szükséglete beszerzése előtt

Kovács Antal
téglagyárostól
Subotica

Fémcsiszolóknak felvétetnek „Mema” Subotica. 6423

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA:

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.

NOVISAD

NAGYBAN és KICSINYBEN

A J Á N L U N K:

Magánjárom átalakításhoz való acél és vasöntvényeket

DEBRECENI GÉPGYÁRI

Ekéket,
Szecskavágókat,
Répavágókat,
Járgányokat,
szénagyűjtőket
vetőgépeket és

különböző gazdasági gépeket
KÖRTING MOTOREKÉT
MŰTRÁGYÁT

SCHUMACHER RUDOLF FIAI
STARI-BEČEJ

Világhírű

PRATZNER-VETŐGÉPEK

MŰTRÁGYASZÓRÓK
RÉPAVETŐGÉPEK

állandóan raktáron

Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!

Zentai János és Fia
Subotica

Vojvodina vezérképviselő

Viszonteladónak nagy engedmény!

VÉTEL-ELADÁS

KISS ZÁLOGINTÉZETE

mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke, finom gyapjúszövet, szállításra; v. férfi, női raglán és télikabátnak való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladtnak, Subotica l. kőr. Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5692

Veszek használt, könnyebb súlyu iparvágány-sínt 700-800 folyóméter hosszban. Cim a kiadóban. 6364

Önálló
villanyszerelő

azonnal beléphet
M. Rezsza és Társa
műszaki vállalatnál
Veliki-Bečkerek
Fizetés megállapodás szerint

Eladó más vállalkozás miatt sürgősen, olcsón 2 drb jó karban levő cséplőgép, komplett, 1 Umrath garnitúra gyári elevátorral, 1 Hoffner-Nicholson cséplővel bácskai elevátorral. — Megkeresések Báló dohánytőzsdéjébe keretnek Bezdán 6388

Szobafestőknek! Összes jó karban levő szobafestő és mászó szerszámaim más vállalat miatt eladom. Értekezhetni velem ünnepnapokon Vizmeg Mihály — Benta (volt Petőfi) Lazarevića ul. 34. 6365

Ügyes
kirakatrendező
a divat és rőfös szakmában, felvétetik.
Jovanović és Devrnja
divatruház
Novisad

Amerikai körifa, 5 éves, ösi ültetésre több ezer eladó. Válaszbélyeges érdeklődés Ifkovits St-Kanjiža kiadandó. 6449

Rakk és Nagy közös Asztra szivógázmotor, 60" mív. cséplő önkéntes árverésen augusztus 31-én a legtöbbet ígérőnek, B. Topolán, d. u. 4 órákor el lesz adva. Rakk Elek gépműhely. 6412

Eladó egy 8 HP nyersolajmotor hármas Jindri-darálóval, jutányos aron, Bühner Frigyes, Kula. 6454

Jókarban levő cimbalom eladó. Cim a kiadóban. 6458

1 vagy 2 szoba

butorozva
magányos urnak
kerestetik
szeptember 15-ére
Cim a kiadóban.

Stráfkocsit keresek bérbe, esetleg megvételre háromat. Cantavir, telefon 2. 6436

Komplett fűszertűzletberendezés jutányos aron eladó Modos, Vasut-u. 274. szám alatt. 6453

Egy kirakat-szekrény jutányosan eladó. Bővebbet: Mácsai I Lejko Rudóveva utca. 6444

KÜLÖNFÉLE

Teljes ellátást kaphat két iskolai tanuló Sentán — beltér közelében — zongora használatával. Cim a kiadóban. 6207

Elegáns szoba, uriembernek kiadó. Cim a kiadóban. 6462

Pöstyénbe nem kell utaznia. ha reumáját, ischiasát gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az Illés-gyógytárban, főpostával szemben. Kimerítő utasítások minden nyelven ingyen.

Gummbélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska utca 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

WEISS S.

ÜVEG- ÉS PORCELLÁNKERESKEDŐ
SUBOTICA, ALEKSANDROVA UL. 7

UJ! „RESISTA” UJ!

Tűzálló üveg főzőedény, u. m.: fazék, lábas, kuglófsütő, omletsütő gömbölyű és ovál

Higienikus és tiszta

Egyedüli gyárilerakat Vojvodina és Szerbia részére

Viszonteladónak árengedmény!

Nagyban! 4367 Kicsinyben!

TRAFIKANT GÁBOR ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA”

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőtében;
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

a „SHELL-COMPANIE” képviselőtében:
„SHELL” gépolaj, „SHELL” hengerolaj,
„SHELL” padlóolaj, „SHELL” nyersolaj (motorolaj)
„SHELL” benzín, „SHELL” petroleum.